

Juryrapport

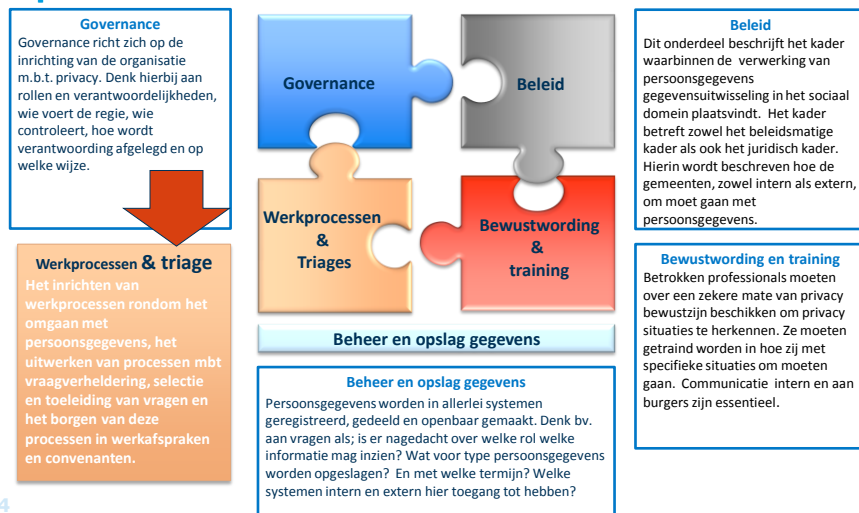
Aanmoedingsprijs privacy 2015

Uit te reiken aan wethouder Sociale Zaken Mohamed El Mokaddem en projectleider privacy sociaal domein Yvonne Sieverts van gemeente Westland.

Juni is door het VNG programma Informatie Voorziening Sociaal Domein (ISD) uitgeroepen tot *Maand van de Privacy in het Sociaal Domein*. In deze maand wordt er op diverse manieren aandacht besteed aan het borgen van privacy in het sociaal domein. Binnen het programma ISD is 'Privacy' één van de thema's waarop gemeenten actief worden ondersteund. Hiervoor is vanaf 2014 in samenwerking met gemeenten een integrale aanpak ontwikkeld (Raamwerk Privacy) met diverse instrumenten waarmee gemeenten zelf in staat zijn om privacy in het sociaal domein goed in te richten. Er is ondermeer een Privacy Scan ontwikkeld die gemeenten inzicht in de stand van zaken binnen de gemeenten en de acties die nog opgepakt moeten worden. Een cruciaal onderdeel in de integrale aanpak van 'Privacy' is het belang van Bewustwording & Training.

Privacy binnen VISD: Privacy vraagt om een integrale aanpak

4

Raamwerk Privacy

Met de decentralisatie van taken naar gemeenten hebben gemeenten een grote verantwoordelijkheid voor het goed en zorgvuldig omgaan met persoonsgegevens. Het gaat om het vinden van de juiste balans tussen noodzakelijke gegevensverwerking vanuit maatschappelijke opgave sociaal domein én borging van de privacy zodat burgers erop kunnen vertrouwen dat er zorgvuldig met hun gegevens wordt omgegaan. Dit is met name belangrijk bij het uitwisselen van gegevens tussen en over de domeinen, bijvoorbeeld in sociale teams. De afweging voor het al dan niet delen van gegevens is vooral ook een professionele afweging die niet alleen in een juridisch document kan worden gevangen, maar in de praktijk telkens opnieuw om een afweging vraagt.

Binnen het ISD-programma is hiervoor onder meer in samenwerking met gemeente Leeuwarden een Triage-instrument voor professionals voor ontwikkeld.

Het inrichten en borgen van privacy vraagt dan ook bewustwording, tijd en inzet van gemeenten. Dat betekent de gemeente er niet alleen komt met het opstellen van privacybeleid, het opstellen van privacyconvenanten en/of andere reglementen, maar dat het vooral ook gaat om het bewust maken van en opleiden van de medewerkers en het inrichten van privacy in de eigen gemeentelijke werkprocessen.

De **Aanmoedigingsprijs privacy** is bedoeld voor een gemeente die de afgelopen jaar actief heeft ingezet op het borgen van privacy in het sociaal domein. Een gemeente die aan de slag is gegaan met een integrale aanpak, geënt op de eigen werkprocessen en met een sterke nadruk op het bewust maken en opleiden van medewerkers met name in de sociale teams. Een gemeente die begrijpt dat privacy niet alleen te vangen is in beleid of procedures, maar telkens in de praktijk aandacht vraagt.

De Aanmoedigingsprijs gaat dan ook naar **Gemeente Westland** die al in een vroeg stadium met voortvarendheid en energie aan de slag is gegaan met het borgen van privacy in het sociaal domein. Met behulp van de Privacy Scan heeft Westland in kaart gebracht wat al goed gaat en wat aandacht vraagt. Daarbij is gekozen voor een integrale benadering met een sterke nadruk op bewustwording en training in de uitvoeringspraktijk. Naast het opstellen van beleidsregels privacy in het sociaal domein en het uitwerken van een afwegingskader privacy worden alle medewerkers van de sociale teams actief getraind.

Een belangrijke rol hierbij is vervuld door de projectleider privacy sociaal domein Yvonne Sieverts. Met een enorme persoonlijke inzet en passie is zij binnen de gemeente Westland de 'motor' achter het inrichten van privacybeleid voor het sociaal domein. In een eerder interview vatte Yvonne Sieverts, haar visie als volgt samen: *"Privacy is niet een kwestie van juridisch zwart/wit. Dus ja, die protocollen, convenanten en reglementen hebben waarde. Maar het werkt pas als iedereen er bewust naar leeft"*. De kracht van haar aanpak is dat Yvonne zowel de rol vervult van jurist in het project als ook zelf de privacy trainingen opzet en verzorgt. In de trainingen komen het juridisch kader en de praktijk bij elkaar en dat draagt bij aan de bewustwording voor het belang van de privacy-afweging in de dagelijkse praktijk van de professionals in het wijkteam. Zo geeft Westland vanaf de start aandacht aan privacy bij de invulling van de nieuwe en integrale taken van de gemeente.

Westland is daarnaast altijd bereid haar ervaringen, kennis en expertise actief te delen met andere gemeenten en draagt zo ook actief bij aan de doorontwikkeling van de instrumenten van bijvoorbeeld het ISD-programma. Gemeente Westland laat ook zien dat het niet af is, maar een onderwerp is wat continu aandacht vraagt in gesprekken tussen medewerkers en contacten met burgers. Projectleider Yvonne Sieverts over de Westlandse Aanpak: *Wij zien privacy binnen de gemeente als een bewustwordingstraject, als een continu proces. Dat is ook precies de geest van de Wet bescherming persoonsgegevens. Privacy is een onderwerp om met elkaar over te hebben en de privacy-afwegingen middels casuïstiek te bespreken. Juist omdat er vele nuances grijs zijn die in het werkveld voorkomen. Wat is in welke situatie gepast en gewenst, hoe ga je dat wegen? Daarom zeggen wij: privacy moet een gedragen goed zijn, worden en blijven waardoor het niet wordt ervaren*

als een obstakel in het dagelijks werk maar juist als een aanvulling. Je moet professionals de ruimte geven hun eigen afweging te maken vanuit de hulpvraag, met privacy als hulpmiddel om de meest optimale dienstverlening te realiseren. Dat is ook precies wat de medewerkers willen. Zij willen de burger van dienst zijn. Daar zit hun passie, daarom zijn ze ooit met dat werk begonnen. Dat moet je niet onmogelijk maken door alles in betonnen documenten te gieten. In de ruimte die ons geboden wordt, zit heel veel opening voor respect en andere menselijke kernwaarden. Die invalshoek brengt wel met zich mee dat de communicatie heel open en helder moet zijn, zowel naar de mensen op de werkvloer als naar de burgers. Dat kost tijd en is intensief. En vooral ook: het is een proces, een traject. Die documenten die we nu hebben, schragen dat proces. Ze zijn geen eind, maar een begin.'